

บทที่ 3

lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

ในบทนี้จะกล่าวถึงคำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาทั้งในด้านความหมายและการใช้ คำ lái และ qù ในด้านความหมายจะแบ่งออกเป็นความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ส่วนในด้านการใช้ จะพิจารณาถึงการใช้คำทั้งสองนี้โดยยึดตามประเภทของความหมายเป็นหลัก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา เป็นคำหลายความหมาย ดังกล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 แต่ในที่นี้ผู้วิจัยจะจำแนกความหมายของคำกริยา lái และ qù ออกเป็น 2 อย่างคือ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย โดยกำหนดให้ความหมายโดยตรงแทนความหมายที่แสดงถึงทิศทาง การเคลื่อนที่จริงของบุคคลหรือสิ่งของ ความหมายโดยนัยแทนความหมายที่ไม่ได้แสดงถึงการบอกทิศทาง การเคลื่อนที่จริง

3.1.1 ความหมายของ lái ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

คำกริยา lái เป็นคำที่มีความหมายได้หลายความหมาย ในที่นี้ผู้วิจัยจำแนกความหมายของคำ lái ไว้ดังนี้

3.1.1.1 ความหมายโดยตรง

ความหมายโดยตรง หมายถึง อาการที่บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ เคลื่อนที่จากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดพูดอยู่ในขณะนั้น ตัวอย่างเช่น

1. 他來北京了。

Tā lái Běijīng le.

เขามาปักกิ่งแล้ว

2. 快開車了，他怎麼還不來？

Kuài kāi chē le, tā zěnmě hái bù lái?

รถจะออกแล้ว เขาทำไมยังไม่มาอีก

3. 我來了好幾次都沒碰上他。

Wǒ lái le hǎo jǐ cì dōu méi pèngshàng tā.

ฉันมาแล้วหลายครั้ง ไม่เคยพบเขาเลย

4. 信來了。

Xìn lái le.

จดหมายมาแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น คำ lái ในตัวอย่างที่ 1 แสดงถึงการเคลื่อนที่จากสถานที่อันมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ในขณะนั้น ประธานของประโยค คือ 他 (Tā เขา) เคลื่อนที่จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งมายัง 北京 (Běijīng ปักกิ่ง) ในที่นี้ไม่ได้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่ แต่จากข้อความในประโยคเราสามารถทราบถึงจุดสิ้นสุดของการเคลื่อนที่ได้ว่า คือ ปักกิ่ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ในขณะที่พูด ตัวอย่างที่ 2 เป็นประโยคคำถามมีคำบอกปฏิเสธ 不 (bù) วางหน้าคำ lái แสดงถึงการปฏิเสธ 他怎麼還不來? (Tā zěnmě hái bù lái? เขาทำไมยังไม่มา) ไม่ได้กล่าวถึงจุดสิ้นสุดหรือกรรมบอกสถานที่ของกริยา lái แต่อย่างไรก็ตามก็ยังสามารถเข้าใจได้ว่าเป็นสถานที่เดียวกับผู้พูดในขณะนั้น ในตัวอย่างที่ 3 ก็เช่นกัน 我 (Wǒ ฉัน) เป็นประธานของประโยคซึ่งกระทำกริยาเคลื่อนที่เข้าหาผู้พูด ในที่นี้ทั้งประธานและผู้พูดเป็นคนเดียวกัน และไม่ได้กล่าวถึงกรรมของประโยคว่าเป็นสถานที่ใด เพียงแต่สามารถทราบได้ว่าเป็นสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ขณะทีพูด และในตัวอย่างที่ 4 คำกริยา lái แสดงถึงการเคลื่อนที่ของจดหมายซึ่งเป็นสิ่งของในทิศทางหันเข้าหาผู้พูด

3.1.1.2 ความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัย หมายถึง (ปัญหาหรือเรื่องราว เป็นต้น) เกิดขึ้น มาถึง ตัวอย่างเช่น

1. 問題來了。

Wèntí lái le.

ปัญหาเกิดขึ้นแล้ว

2. 一下子來這麼多事情。

Yīxiàzi lái zhème duō shìqing.

แค่ประเดี๋ยวเดียวเกิดเรื่องขึ้นมากมายเช่นนี้

3. 病來得很快。

Bing lái de hěn kuài.

อาการป่วยเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

4. 春節快要來了。

Chūn Jié kuài yào lái le.

เทศกาลตรุษจีนใกล้จะมาถึงแล้ว

5. 冬天來了。

Dōngtiān lái le.

ฤดูหนาวมาถึงแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น láiทำหน้าที่เป็นกริยาหลักของประโยคแสดงถึงปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ได้เกิดขึ้น ในตัวอย่างที่ 1 แสดงถึงการเกิดขึ้นของปัญหา หมายถึงปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว ในตัวอย่างที่ 2 แสดงถึงการเกิดขึ้นของเรื่องราว ในที่นี้ไม่ได้กล่าวเจาะจงว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งใด เพียงแต่กล่าวโดยรวมกว้าง ๆ เท่านั้นว่าได้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ ขึ้นมากมาย ในตัวอย่างที่ 3 แสดงถึงการเกิดขึ้นของอาการเจ็บป่วย บอกให้ทราบถึงว่าอาการป่วยนั้นได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในตัวอย่างที่ 4 และ 5 แสดงถึงการมาถึงของเทศกาลตรุษจีน และฤดูหนาว ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสามารถใช้แสดง ถึงการเกิดขึ้น หรือ การมาของลมพายุหรือมรสุมได้ ตัวอย่างเช่น

1. 暴風雪來了。

Bào fēng xuě lái le.

ลมพายุหิมะมาแล้ว

2. 暴風雨來臨。

Bào fēng yǔ láilín.

ลมพายุฝนมา (แล้ว)

3. 寒流來了。

Hánliú lái le.

กระแสลมหนาวมาแล้ว

จากตัวอย่างที่ 1 -3 ข้างต้นทำให้เห็นว่าคำ lái สามารถใช้แสดงถึงการเกิดขึ้นหรือมาแล้ว ของ ลมพายุหรือมรสุมได้ โดยในตัวอย่างที่ 1 แสดงถึงการเกิดขึ้นของลมพายุหิมะ และในตัวอย่างที่ 2 แสดง ถึงลมพายุฝนได้มาแล้ว และตัวอย่างที่ 3 แสดงถึงกระแสลมหนาวมาแล้ว

3.1.2 ความหมายของ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

คำกริยา qù เป็นคำที่มีความหมายได้หลายความหมาย ในที่นี้ผู้วิจัยจำแนกความหมายของคำ qù ไว้ดังนี้

3.1.2.1 ความหมายโดยตรง

ความหมายโดยตรง หมายถึง อากาศที่บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ เคลื่อนที่จากจุดที่ผู้พูดกำหนด ไปยังสถานที่อื่น ตัวอย่างเช่น

1. 小王去了。

Xiǎo Wáng qù le.

เสี่ยวหวางไปแล้ว

2. 他去北京了。

Tā qù Běijīng le.

เขาไปปักกิ่งแล้ว

3. 這批貨是去廣州的。

Zhè pī huò shì qù Guǎngzhōu de.

สินค้าพวกนี้เป็นสินค้าที่ไปกวางเจา

จากตัวอย่างข้างต้น qù ทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักแสดงถึงการเคลื่อนที่จากสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ หรือสถานที่ที่ผู้พูดคิดเป็นหลักไปยังสถานที่อื่น ในตัวอย่างที่ 1 小王(Xiǎo Wáng เสี่ยวหวาง) ทำหน้าที่ประธานของประโยค เป็นผู้กระทำการเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดที่ผู้พูดกำหนด ในที่นี้ไม่มีกรรมบอกสถานที่หลังกริยา qù เนื่องจาก qù เป็นอนุกรมกริยา จึงไม่อาจทราบได้ว่าจุดสิ้นสุดการเคลื่อนที่ของ เสี่ยวหวางอยู่ที่ใด ในตัวอย่างที่ 2 จะต่างจากตัวอย่างที่ 1 เนื่องจาก 去(qù ไป) ใน 他去北京了。(Tā qù Běijīng le. เขาไปปักกิ่งแล้ว) เป็นกรรมกริยามีคำนามบอกสถานที่คือ 北京(Běijīng ปักกิ่ง) เป็นกรรมตามหลัง qù แสดงถึงจุดสิ้นสุดหรือจุดหมายปลายทางของการเคลื่อนที่ ในตัวอย่างที่ 3 ก็เช่นกันเป็นประโยคบอกเล่า แสดงถึงว่า 這批貨(zhè pī huò สินค้าพวกนี้) เป็นสิ่งที่จะต้องเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดตำแหน่งผู้พูดไปยังจุดมุ่งหมายหรือจุดสิ้นสุด คือ 廣州(Guǎngzhōu กวางเจา) ซึ่งในที่นี้ไม่ได้กล่าวถึงว่าเคลื่อนที่ไปโดยวิธีใด

3.1.2.2 ความหมายโดยนัย

คำ qù ที่มีความหมายโดยนัยนี้มีความหมายว่าทำให้หมดไปหรือหายไป ซึ่งเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วจะตรงกับภาษาไทยหลายคำแล้วแต่ปรับท เช่น เอา (ออก) ตัด (ออก) ปัด (ออก) ปอก ถ้าง แก้ว ขจัด เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 蘋果要去了皮再吃。

Píngguǒ yào qùle pí zài chī.

แอปเปิ้ลต้องปอกเปลือกก่อนค่อยกิน

2. 多吃點蒜能去病。

Duō chī diǎn suàn néng qù bìng.

กินกระเทียมให้มากขึ้นสามารถแ้โรคได้

3. 去了這幾句話對全文影響不大。

Qùle zhè jǐ jù huà duì quán wén yǐngxiǎng wù dà.

ตัดสองสามประโยคนี้ออกมีผลกระทบต่อเนื้อหาของบทความทั้งหมดไม่มาก

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า qù ไม่ได้แสดงถึงความหมายบอกทิศทางโดยตรงซึ่งหมายถึง การเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดที่ผู้พูดอยู่หรือจุดที่ผู้พูดกำหนดไปยังสถานที่อื่น แต่ qù ในที่นี้มีความหมาย โดยนัย คำ qù ทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาต้องการกรรมมารองรับ จะเห็นได้ว่ากรรมของประโยคคือ 皮 (pí เปลือก) 病 (bìng โรค) และ 這幾句話 (zhè jǐ jù huà สองสามประโยคนี้) ตามลำดับ คำกริยา qù ในตัวอย่างที่ 1 หมายถึง ปอก ในตัวอย่างที่ 2 หมายถึง แ้ มีคำช่วยกริยาบอกความสามารถ (能 néng สามารถ) ขยายด้านหน้าได้ และในตัวอย่างที่ 3 qù หมายถึง ตัดออก ในประโยคนี้ได้ละประธานผู้กระทำกริยาไว้

3.2 การใช้คำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

จากการศึกษาพบว่า ในภาษาจีน lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยานั้น นอกจากจะอยู่เดี่ยว ๆ โดยไม่มีส่วนขยายแล้ว ยังสามารถมีส่วนขยายอื่น ๆ ทั้งหน้าและหลัง อีกทั้งมีคำนามหรือกรรมตามหลัง ได้อีกด้วย ในที่นี้จะอธิบายรายละเอียดลักษณะการใช้คำกริยา lái และ qù โดยแบ่งตามประเภทของความหมายคือ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของ lái และ qù ตามลำดับ

3.2.1 การใช้คำกริยา lái

3.2.1.1 คำกริยา lái ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยตรง

คำกริยา lái ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยตรง หมายถึงการเคลื่อนที่จากจุดใดจุดหนึ่งมายังผู้พูด จากการศึกษาของผู้วิจัยสามารถจำแนกการใช้คำกริยา lái ได้ดังต่อไปนี้

1) สามารถทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาเมื่อใช้เป็นคำกริยาหลักในประโยค คือไม่มีกรรมตามหลัง ได้ (Lǚ Shūxiāng 呂叔湘, 1999:345) ตัวอย่างเช่น

1. 她也沒有信來。

Tā yě méi yǒu xìn lái.

เขาก็ไม่มีจดหมายมาเลย

2. 兒子來了，他的父母親高興得很。

Érzi lái le, tā de fùmǔqīn gāoxìng de hěn.

ลูกชายมาแล้ว พ่อแม่ของเขาดีใจมาก

3. 今天我先回去，以後再來。

Jīntiān wǒ xiān huíqu, yǐhòu zài lái.

วันนี้ฉันกลับบ้านไปก่อน วันหน้าค่อยมาใหม่

4. 他今晚一定會來的。

Tā jīn wǎn yīdìng huì lái de.

คืนนี้เขาต้องมานะ

จากตัวอย่างที่ 1 - 4 จะเห็นได้ว่าคำ lái ในที่นี้ทำหน้าที่เป็นกริยาหลักของประโยค หลังกริยา จะไม่มีกรรมตามหลังเนื่องจากเป็นอกรรมกริยา

อย่างไรก็ตาม Zhū Déxī (朱德熙 1998 : 58) ได้กล่าวไว้ว่าคำกริยาที่เป็นอกรรมกริยา 不及物動詞 (Bùjīwù dòngcí) ในภาษาจีนสามารถตามด้วยกรรมชนิดหนึ่งได้ นั่นคือ 準賓語 (Zhǔnbīnyǔ)¹ ดังนั้นคำกริยา lái เมื่อทำหน้าที่เป็นอกรรมกริยาในประโยคก็สามารถตามหลังด้วยกรรมที่ ว่านี้ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น

¹ 準賓語 (Zhǔnbīnyǔ) หมายถึง กรรมที่ประกอบด้วยกลุ่มคำที่มีความหมายถึงการแสดงจำนวนครั้งหรือระยะเวลาที่กระทำกริยานั้น ๆ เช่น 看一次 (kàn yī cì ดูสักครั้ง) 踢一腳 (tī yī jiǎo เตะสักที) 走了一天 (zǒule yī tiān เดินมาได้วันหนึ่งแล้ว) 等一會兒 (děng yīhuìr รอสักครู่) (Zhū Déxī, 1998 : 116)

1. 來了兩個月。

Láile liǎng gè yuè.

มาได้สองเดือน

2. 來了兩回 (趟)。

Láile liǎng huí (tàng).

มาแล้วสองครั้ง

3. 來了半天了。

Láile bàntiān le.

มาเป็นเวลานานแล้ว

กรรมของ lái ในตัวอย่างที่ 1 คือ 兩個月(liǎng gè yuè สองเดือน) บอกถึงระยะเวลาที่กระทำกริยา lái ในตัวอย่างที่ 2 คือ 兩回(liǎng huí สองครั้ง) บอกถึงจำนวนหรือความถี่ที่กระทำกริยานั้น และในตัวอย่างที่ 3 กรรมคือ 半天(bàntiān เวลานาน) บอกถึงระยะเวลาที่กระทำกริยานั้นเช่นกัน โดยตัวอย่างที่ 1 และ 2 แสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นลงแล้วในอดีต แต่ในตัวอย่างที่ 3 นั้นแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตแต่ยังคงดำเนินมาถึงปัจจุบัน นั่นคือตำแหน่งของผู้กระทำยังคงอยู่ ณ ตำแหน่งของผู้พูด ณ เวลาที่พูด จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ากรรมที่ตามหลังคำกริยา lái นั้นไม่ได้เป็นคำนาม คน สัตว์ สิ่งของหรือสถานที่ใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นวลีที่ประกอบด้วยคำบอกจำนวนหรือคำบอกเวลา และคำลักษณนาม คือ เป็นกรรมชนิด 準賓語 (Zhǔnbīnyǔ) นั่นเอง

2) สามารถมีหน่วยกรรมตามหลังได้ เมื่อทำหน้าที่เป็นสกรรมกริยา กรรมที่ตามหลังนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ กรรมบอกสถานที่ (處所賓語 Chùsuǒ bīnyǔ)² และกรรมที่เป็นผู้กระทำ (施事賓語 Shīshì bīnyǔ)³ (Mèng Cóng, 1999: 233)⁴ ตัวอย่างเช่น

² 處所賓語 (Chùsuǒ bīnyǔ) หมายถึงหน่วยกรรมที่เป็นคำหรือวลีที่มีความหมายบอกสถานที่ เช่น 飛北京 (Fēi Běijīng บิน(ไป)ปักกิ่ง) 走進教室 (Zǒujìn jiàoshì เดินเข้าห้องเรียน) เป็นต้น (Zhū Déxī, 1998 :

1. 他來北京了。

Tā lái Běijīng le.

เขามาปักกิ่งแล้ว

2. 她明天要來我家。

Tā míngtiān yào lái wǒ jiā.

พรุ่งนี้เขาจะมาบ้านฉัน

3. 來了幾個人。

Lái le jǐ gè rén.

มาสองสามคนแล้ว

4. 來客人了。

Lái kèrén le

แขกมาแล้ว

113-114) ระหว่างกริยาและกรรมอาจมีคำบุพบท 到 (dào ถึง) 在 (zài อยู่ ที่) ได้ เช่น 來到北京 (Láidào Běijīng มาถึงปักกิ่ง) 睡在床上 (Shuì zài chuáng shàng หลับอยู่บนเตียง) (Mèng Cóng, 1999: 9-10)

³施事賓語 (Shīshì bīnyǔ) หมายถึงหน่วยกรรมที่ประกอบด้วยคำนามหรือนามวลี ที่เป็นผู้กระทำกริยา หรือเหตุการณ์นั้น ๆ เช่น ในประโยค “來了一個人” (Láile yī gè rén. มาแล้วหนึ่งคน) นั้น “一個人” (yī gè rén หนึ่งคน) เป็นกรรมที่ผู้กระทำกริยา lái คือ 施事賓語 (Shīshì bīnyǔ) (Mǎ Zhēn 馬真, 1998: 76)

⁴Mǐn Lónghuá (閔龍華 1989: 614) กล่าวว่าไวยากรณ์ที่ตามหลังคำกริยา lái แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ กรรมบอก สถานที่ กรรมที่ผู้กระทำและกรรมที่ผู้ถูกกระทำ (受事賓語 Shòushì bīnyǔ) เมื่อกรรมของประโยคเป็นกรรมที่ผู้ถูกกระทำก็มักมีคำบอกจำนวนวางหน้าคำนามนั้น ๆ เช่น 來過兩封信。 (Láiguò liǎng fēng xìn. เคยมีจดหมายมาสองฉบับ) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าจดหมาย (信 xìn) เป็นกรรมที่ผู้ถูกกระทำ แต่อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้จะยึดตามหลักของ Mèng Cóng (1999: 233) ซึ่งตัวอย่างนี้จะถือว่าสิ่งที่เคลื่อนที่ในประโยค คือ จดหมายสองฉบับ (兩封信 liǎng fēng xìn)

5. 來電報了。

Lái diànbào le.

โทรเลขมาแล้ว

6. 來報紙了。

Lái bàozhǐ le.

หนังสือพิมพ์มาแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น lái ทำหน้าที่เป็นกรรมกริยามีกรรมตามหลังกริยาทุกประโยค ตัวอย่างที่ 1 - 2 ทั้ง 北京(Běijīng ปักกิ่ง) และ 我家(wǒ jiā บ้านของฉัน) เป็นกรรมบอกสถานที่แสดงถึงจุดหมายปลายทางหรือจุดสิ้นสุดการเคลื่อนที่ ตัวอย่างที่ 3 - 6 กรรมของกริยาคือ 幾個人(jǐ gè rén สองสามคน) 客人(kèrén แขก) 電報(diànbào โทรเลข) และ 報紙(bàozhǐ หนังสือพิมพ์) ซึ่งล้วนเป็นกรรมที่เป็นผู้กระทำ⁵ทั้งสิ้น โดยคนและแขกเป็นกรรมที่เป็นบุคคล โทรเลขและหนังสือพิมพ์เป็นกรรมที่เป็นสิ่งของ จะเห็นได้ว่าทั้ง คน แขก โทรเลข และหนังสือพิมพ์ ล้วนเป็นคนหรือสิ่งของที่เป็นผู้กระทำกริยาในประโยคทั้งสิ้น

ตัวอย่างประโยคที่เพิ่มมาข้างล่างนี้คือประโยคที่ lái ทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาดังที่กล่าวมาข้างต้น

ก. กรรมเป็นคำนามบอกสถานที่ ตัวอย่างเช่น

1. 他馬上就會到這裡來的。

Tā mǎshàng jiù huì dào zhèlǐ lái de.

เขาจะมาถึงที่นี่เดี๋ยวนี้แล้ว

2. 我剛從他家來。

Wǒ gāng cóng tājiā lái.

⁵ประโยคที่ประกอบด้วยกรรมที่เป็นผู้กระทำ 施事賓語 (Shīshì bīnyǔ) ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เรียกว่า 施事賓語句 (Shīshì bīnyǔ jù) (Mǎ Zhēn, 1998:76)

ฉันเพิ่งมาจากบ้านเขา

3. 他是第一次來北京的。

Tā shì dì- yī cì lái Běijīng de.

เขามาปักกิ่งเป็นครั้งแรกนะ

จะเห็นได้ว่ากรรมของ lái ในตัวอย่างทั้งสามข้างต้นล้วนเป็นคำนามบอกสถานที่ที่ทั้งสิ้น เพียงแต่กรรมในตัวอย่างที่ 1 และ 2 จะอยู่หลังคำบุพบทซึ่งวางหน้าคำกริยาได้แก่ 到(dào ถึง)และ 從(cóng จาก) ตามลำดับ แต่ในตัวอย่างที่ 3 กรรมจะวางติดอยู่หลังกริยาโดยตรง

ข. กรรมเป็นคำนามที่เป็นผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น

1. 後來又來了幾個人。

Hòulái yòu láile jǐ gè rén.

หลังจากนั้นก็มีคนมาอีกสองสามคน

2. 前面來了一大幫人。

Qiánmiàn láile yī dà bāng rén.

ด้านหน้ามีคนมาใหญ่กลุ่มหนึ่งมาแล้ว

3. 昨天我家又來了一封信。

Zuótiān wǒ jiā yòu láile yī fēng xìn.

เมื่อวานที่บ้านฉันมีจดหมายมาอีกหนึ่งฉบับ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า นามวลีที่อยู่ในตำแหน่งกรรมของประโยคข้างต้นจะเป็นผู้กระทำกริยาเคลื่อนที่ในทิศทางเข้าหาผู้พูดทั้งสิ้น ในที่นี้คือ 幾個人(jǐ gè rén สองสามคน) 一大幫人

(yī dà bāng rén คนกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่ง) และ 一封信 (yī fēng xìn จดหมายหนึ่งฉบับ) ตามลำดับ

3) สามารถเป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง 兼語 (Jiānyǔ)⁶ ได้ (Mèng Cóng, 1999 : 233) ตัวอย่างเช่น

1. 讓車子來這裡一下兒。

Ràng chēzi lái zhèlǐ yíxiàr.

ให้รถมาที่นี่หน่อย

2. 今天我請大家來我家吃飯。

Jīntiān wǒ qǐng dàjiā lái wǒ jiā chī fàn.

วันนี้ฉันเชิญทุกคนมาทานข้าวบ้านฉัน

3. 昨天有很多人來這裡參加討論。

Zuótiān yǒu hěn duō rén lái zhèlǐ cānjiā tāolùn.

⁶ ประโยคในภาษาจีนที่ภาคแสดงประกอบด้วยโครงสร้างที่มีคำกริยา 2 หน่วย โดยกรรมของกริยาหน่วยแรก จะทำหน้าที่เป็นประธานของกริยาหน่วยที่ 2 นั้นจะเรียกว่า 兼語句 (Jiānyǔ jù) อย่างไรก็ตาม คำกริยาหน่วยแรก โดยมากมักมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือก่อให้เกิดการกระทำอีกอย่างหนึ่ง (หรือการกระทำที่สอง) ตามมา คำกริยาหน่วยแรกที่ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ 請 (qǐng เชิญ ขอเชิญ โปรด(นิยมนำใช้เพื่อแสดงความสุภาพและบางครั้งมีความหมายว่าเชิญเชิญจริง ๆ)) และ 讓 (ràng ให้) โดยคำกริยาทั้งสองคำนี้ล้วนมีความหมายต้องการให้ผู้อื่นกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น 她請我們去她家。(Tā qǐng wǒmen qù tā jiā. เขาเชิญพวกเราไปบ้านเขา) 老師讓他寫一篇文章。(Lǎoshī ràng tā xiě yī piān wénzhāng. อาจารย์ให้เขาเขียนบทความหนึ่งบท) เป็นต้น คำกริยา 有 (yǒu มี) ก็เช่นกันสามารถปรากฏในโครงสร้างนี้ได้ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในตำแหน่งกริยาหน่วยแรกในโครงสร้างนี้ เช่น 星期天有許多人去長城遊覽。(Xīngqītiān yǒu xǔduō rén qù Chángchéng yóulǎn. วันอาทิตย์มีคนมากมายไปเที่ยวกำแพงเมืองจีน) นอกจากนี้ยังมีคำกริยา 祝 (zhù ขออวยพรให้) ซึ่งแสดงถึงความปรารถนาที่ดีงาม และมักใช้ในกรณีที่ต้องการอวยพร โดยทั่วไปแล้วมักจะไม่ปรากฏประธานของกริยานี้ เช่น 祝你愉快。(Zhù nǐ yú kuài. ขอให้มีความสุข) 祝你一路平安。(Zhù nǐ yī lù píng'ān. ขอให้คุณเดินทางโดยสวัสดิภาพ)(Zhào Yǒng xīn 趙永新, 1997:120-121)

เมื่อวานมีคนจำนวนมากมาเข้าร่วมการอภิปรายที่นี่

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า *lái* ทำหน้าที่เป็นคำกริยาหน่วยที่ 2 ในโครงสร้างประโยค โดยคำกริยาหน่วยแรกของตัวอย่างที่ 1 - 3 คือ 讓(ràng ให้) 請(qǐng เชิญ) และ 有(yǒu มี) ตามลำดับ ในตัวอย่างที่ 1 車子(chēzi รถ) เป็นกรรมของคำกริยาหน่วยแรกคือ 讓(ràng ให้) และเป็นประธานของคำกริยาหน่วยที่ 2 คือ *lái* ด้วย ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 จะเห็นได้ว่า 大家(dàjiā ทุกคน) และ 很多人(hěn duō rén คนจำนวนมาก) ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยาหน่วยแรกในที่นี้ คือ 請(qǐng เชิญ) และ 有(yǒu มี) และเป็นประธานของคำกริยาหน่วยที่ 2 คือ *lái* นั่นเอง

4) สามารถปรากฏในประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù)⁷ ได้ (Mèng Cóng, 1999 : 233) ตัวอย่างเช่น

1. 家裏來了幾個客人。

Jiā lǐ lái le jǐ gè kè rén.

ที่บ้านมีแขกมาสองสามคน

2. 左邊來了一個人。

Zuǒbiān lái le yī gè rén.

ทางซ้ายมีคนมาหนึ่งคน

3. 前面來了一輛車。

⁷存現句(Cúnxiàn jù) คือประโยคที่คำกริยาในภาคแสดงแสดงถึงคนหรือสิ่งของว่ามีสภาพคงอยู่ ปรากฏขึ้นหรือสูญสิ้นไป ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ในประโยคมักประกอบด้วยวลีบอกสถานที่ บางครั้งอาจเป็นวลีบอกเวลา วางหน้าประโยค ตามด้วยคำกริยา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักมีคำช่วยกริยาบอกสภาพหรือหน่วยเสริมกริยาตามหลัง จากนั้นจึงเป็นคำนามที่แสดงถึงคนหรือสิ่งของที่มีสภาพคงอยู่ ปรากฏขึ้น หรือสูญสิ้นไป (ซึ่งคำนามที่เป็นกรรมเหล่านี้มักเป็นคำนามที่ไม่เจาะจง) เช่น 大路上走過來兩個人。(Dà lù shàng zǒuguolai liǎng gè rén. บนถนนใหญ่มีคนเดินมาสองคน) 村裏死了一頭牛。(Cūn lǐ sǐ le yī tóu niú. ในหมู่บ้านมีวัวตายไปแล้วหนึ่งตัว) เป็นต้น (Zhào Yǒngxīn, 1997:120-121)

Qiánmiàn láile yī liàng chē.

ด้านหน้ามีรถมาแล้วหนึ่งคัน

จากตัวอย่างข้างต้น คำกริยา lái ส่วนเป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้างประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù) ทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 กริยา lái แสดงถึงการปรากฏหรือมีขึ้นของ แจก ในที่นี้คือ 幾個客人 (jǐ gè kèrén แจกสองสามคน) ตัวอย่างที่ 2 กริยา lái แสดงถึงการปรากฏหรือมีขึ้นของ 一個人 (yī gè rén คนหนึ่งคน) และตัวอย่างที่ 3 แสดงถึงการปรากฏขึ้นของ 一輛車 (yī liàng chē รถหนึ่งคัน)

5) จากการศึกษาพบว่าอาจมีคำหรือวลีขยายหน้าคำกริยา lái ได้ คำที่ขยายหน้ากริยานั้น อาจเป็นคำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลา หรือคำกริยาช่วยอื่น ๆ ดังนี้

ก. คำวิเศษณ์ที่ใส่ขยายคำ lái เช่น 正在(zhèngzài กำลัง) 已經(yǐjīng แล้ว) 剛(gāng เพิ่ง) 常常(chángcháng เสมอ) 再(zài อีก) 也(yě อีก ก็) 又(yòu อีก) 就(jiù ก็) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 我明天再來。

Wǒ míngtiān zài lái.

พรุ่งนี้ฉันค่อยมาใหม่

2. 那一輛車又來了。

Nà yī liàng chē yòu lái le.

รถคันนั้นมาอีกแล้ว

3. 我剛來。

Wǒ gāng lái.

ฉันเพิ่งมา

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าหน้าคำกริยา lái ล้วนมีคำวิเศษณ์ขยายเพื่อเพิ่มรายละเอียดการกระทำกริยาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นทั้งสิ้น ในที่นี้ได้แก่ 再(zài อีก) 又(yòu อีก) และ 剛(gāng เพิ่ง) ตามลำดับ

ข. คำนามบอกเวลา เช่น 昨天(zuótiān เมื่อวานนี้) 明天(míngtiān พรุ่งนี้) 今年(jīnnián ปีนี้) 下星期(xiàxīngqī สัปดาห์หน้า) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 他昨天來我家。

Tā zuótiān lái wǒ jiā.

เขามาบ้านฉันเมื่อวานนี้

2. 我朋友明年才來泰國。

Wǒ péngyou míngnián cái lái Taiguó.

เพื่อนของฉันปีหน้าจึงจะมาประเทศไทย

3. 他們一會兒會來的。

Tāmen yīhuìr huì lái de.

พวกเขาประเดี๋ยวคงมา

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีคำนามบอกเวลาขยายหน้ากริยา lái เพื่อบอกถึงเวลาในการกระทำกริยา ในที่นี้ได้แก่ 昨天(zuótiān เมื่อวานนี้) 明年(míngnián ปีหน้า) และ 一會兒(yī huìr ประเดี๋ยว) ตามลำดับ

ค. คำกริยาช่วยที่ใช้ขยายคำกริยาเสมอ ๆ มีเช่น 能(néng สามารถ) 會(huì เป็นได้) 可以(kéyǐ ได้) 要(yào ต้อง) 愿意(yuànyì ขอม ยินดีจะ) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 他能來。

Tā néng lái.

เขาสามารถมาได้

2. 他本來不想來，但是最後他也願意來了。

Tā bēnlái bù xiǎng lái, dànshì zuìhòu tā yě yuànyì lái le.

เดิมที่เขาไม่อยากจะมา แต่สุดท้ายเขาก็ยอมมา

3. 弟弟不肯跟我來。

Dìdì bù kěn gēn wǒ lái.

น้องชายไม่ยอมมากับฉัน

ตัวอย่างที่ 1-3 ล้วนมีคำกริยาช่วยหน้าคำ lái ทั้งสิ้น ในตัวอย่างที่ 1 มีคำ 能 (néng สามารถ) บอกถึงความสามารถในการกระทำกริยา ในตัวอย่างที่ 2 หน้าคำกริยา lái ในประโยคย่อยด้านหน้ามีคำกริยาช่วย 想 (xiǎng คิดจะ อยากจะ) ขยาย แต่ในที่นี้อยู่ในรูปปฏิเสธเนื่องจากมีคำบอกปฏิเสธ 不 (bù ไม่) วางหน้ากริยาช่วย และหน้าคำกริยา lái ในประโยคย่อยด้านหลังมีคำ 願意 (yuànyì ยอมยินดีจะ) ขยายบอกถึงความยินดีที่จะกระทำกริยาของผู้กระทำ และในตัวอย่างที่ 3 มีวลี 不肯 (bù kěn ไม่ยอม) ขยายหน้าบุพบทวลี 跟我 (gēn wǒ กับฉัน) ซึ่งอยู่หน้ากริยา lái เช่นกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหน้าคำ lái ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา อาจมีส่วนขยายหน้ากริยาได้ ส่วนขยายนี้อาจประกอบด้วย คำวิเศษณ์ คำบอกเวลา หรือคำกริยาช่วย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือมีทั้งสองหรือสามอย่างประกอบกันกลายเป็นวลีขยายหน้ากริยาก็ได้

6) อาจมีคำปัจจัย “了^๘ (le แล้ว) หรือ 過^๙ (guo เคย)” หลังคำกริยา lái ได้ (Mèng Cóng, 1999: 233) ตัวอย่างเช่น

^๘ คำ 了 (le แล้ว) เป็นคำปัจจัยซึ่งลงไว้ท้ายกริยาเพื่อบ่งการกระทำที่เสร็จสิ้นลงแล้ว จะลงไว้หลังคำกริยาเสมอ ในกรณีที่คำกริยาในที่นั้นเป็นกรรมกริยาและมีกรรมอยู่ด้วยก็ยังคงลง le ไว้หลังคำกริยา เช่น 出了一本雜誌。(Chūle yī běn zózhì. ออกหนังสือวารสารมาแล้วหนึ่งเล่ม) นอกจากนี้กริยาที่ทำเสร็จสิ้นไปแล้วในอดีต ถ้ามีกรรมซึ่งบอกจำนวนหรือปริมาณอยู่ด้วยจะต้องลงปัจจัย le ที่หลังคำกริยาทุกครั้ง เช่น 我昨天碰見了一個老朋友，他請我吃了一頓飯。(Wǒ zuótiān pèngjiànle yī gè lǎo péngyou, tā qǐng wǒ chīle yī dùn fàn. เมื่อวานนี้ฉันพบเพื่อนเก่าคนหนึ่ง เขาเลี้ยงข้าวฉันมื้อหนึ่ง) ปัจจัย le นี้เมื่อเข้าประโยคแล้วบางครั้งไม่ต้องแปลในภาษาไทย (ประพิน มโนมัยวิบูลย์, 2541 : 50 - 51)

^๙ คำ 過 (guo เคย) เป็นปัจจัยซึ่งลงไว้ท้ายคำกริยาเพื่อบ่งว่าการกระทำนั้น ๆ เคยเกิดขึ้นแล้วในอดีตอย่างน้อยก็หนึ่งครั้ง ตรงกับภาษาไทยว่า “เคย...” กริยาที่ลงปัจจัย guo นี้เมื่อจะปฏิเสธต้องปฏิเสธด้วยคำว่า méi หรือ méi yǒu เช่น 他沒出過國。(Tā méi chūguo guó. เขาไม่เคยไปต่างประเทศ) 你吃過魚翅沒有？(Nǐ chīguo yúchì méi yǒu? คุณเคยกินหุปลาฉลามไหม) 吃過。(chīguo เคยกิน) เป็นต้น (ประพิน มโนมัยวิบูลย์, 2541 : 54)

1. 客人已經來了幾位。

Kèrén yǐjīng láile jǐ wèi.

มีแขกมาแล้วหลายคน

2. 泰國她來過。

Tàiguó tā láiguo.

ประเทศไทยเขาเคยมาแล้ว

3. 泰國她來過兩次。

Tàiguó tā láiguo liǎng cì.

ประเทศไทยเขาเคยมาสองครั้งแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าหลังคำกริยามีคำ 了 (le แล้ว) และ 過 (guo เคย) ขยายบอกถึงเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นแล้ว หรือประสบการณ์ที่ได้ผ่านมาแล้ว ในตัวอย่างที่ 1 และ 3 มีกรรมที่เป็น 準賓語 (Zhǔnbīnyǔ) คือกรรมที่เป็นคำบอกจำนวนคน และจำนวนครั้ง ตามลำดับ

7) สามารถปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + หน่วยเสริมกริยาเอกผล¹⁰ได้ ในที่นี้มี 4 โครงสร้างได้แก่ คำกริยา+得/不了 (de/bu liǎo) คำกริยา+(得/不 de/bu)成 (chéng) และคำกริยา+(不 bu)得 (dé) เพื่อแสดงถึงผลของกริยาว่าสามารถกระทำกริยา lái(มา)ได้ในกรณีที่ใช้คำ 得 (de) เชื่อม และแสดงว่าไม่สามารถกระทำกริยา lái(มา)ได้ (หรือมาไม่ได้นั่นเอง) ในกรณีที่ใช้คำ 不 (bu) เชื่อม (Mèng Cóng, 1999: 233) และโครงสร้างคำกริยา + 得/不及 (de/bu jí) เพื่อแสดงถึงผลของกริยาว่าสามารถกระทำกริยา lái(มา) ทันหรือไม่ทันนั่นเอง ตัวอย่างเช่น

¹⁰ เกี่ยวกับโครงสร้างคำกริยา+หน่วยเสริมกริยาเอกผลนั้น Mèng Cóng (1999:12-13) เห็นว่ามีทั้งหมด 3 โครงสร้าง คือ 1) คำกริยา +了(liǎo) หมายถึง ความเป็นไปได้หรือความสามารถที่จะกระทำกริยานั้น ๆ หรือไม่ 2) คำกริยา +(得/不 de/bu)成 (chéng) หมายถึงทำสำเร็จประสบความสำเร็จในการกระทำกริยานั้น ๆ 3) คำกริยา +(不 bu)得(dé) หมายถึงสามารถกระทำกริยานั้น ๆ ได้ แต่จากการศึกษาพบว่ายังมีอีกหนึ่งโครงสร้างคือโครงสร้าง คำกริยา+ 得/不及 (de/bu jí) หมายถึงสามารถกระทำกริยานั้น ๆ ได้ทันหรือไม่ ดังนั้นในที่นี้จึงกำหนดให้มีทั้งหมด 4 โครงสร้าง

1. 明天沒車，他來不了。

Míngtiān méi chē, tā lái bu liǎo.

พรุ่งนี้ไม่มีรถ เขามาไม่ได้

2. 工作太忙，他今年來不成北京了。

Gōngzuò tài máng, tā jīnnián lái bu chéng Běijīng le.

ปีนี้นงานยุ่งมาก เขามาป้กถึงไม่ได้แล้ว

3. 這個地方可來得。

Zhège dìfāng kě láidé.

สถานที่นี้(สามารถ)มาได้

4. 他昨天起得很晚，所以就來不及上課。

Tā zuótiān qǐ de hěn wǎn, suǒyǐ jiù lái bu jí shàngkè.

เมื่อวานเขาตื่นสาย ดังนั้นจึงมาเรียนไม่ทัน

จากข้างต้นในตัวอย่างที่ 1 และ 2 來不了(lái bu liǎo)และ 來不成(lái bu chéng) แสดงถึงความสามารถในการกระทำกริยา คือ แสดงถึง มาไม่ได้ ทั้งสิ้น เพียงแต่ในตัวอย่างจะใช้หน่วยเสริมกริยาที่ต่างกัน ในตัวอย่างที่ 3 เป็นรูปประโยคบอกเล่า 來得(láidé)แสดงถึง มาได้ และในตัวอย่างที่ 4 來不及(lái bu jí)แสดงให้เห็นถึงผลการกระทำ คือ มาไม่ทัน

นอกจากนี้ในบางครั้งคำกริยา lái อาจตามหลังด้วยคำบุพบท 到(dào ถึง)+ คำนามบอกสถานที่ได้ ตัวอย่างเช่น

1. 她來到北京。

Tā láidào Běijīng.

เขามาถึงปักกิ่ง

2. 我朋友已經來到我家了。

Wǒ péngyou yǐjīng lái dào wǒ jiā le.

เพื่อนของฉันมาถึงบ้านฉันแล้ว

ทั้ง 北京 (Běijīng ปักกิ่ง) และ 我家 (wǒjiā บ้านของฉัน) ล้วนเป็นคำนามบอกสถานที่ตามหลัง คำ到 (dào ถึง) ซึ่งในที่นี้ทำหน้าที่เสมือนบุพบทที่ 到 (dào ถึง)+คำนามบอกสถานที่ วางหลังกริยา lái ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกให้ทราบว่าขณะที่พูดผู้กระทำได้เคลื่อนที่มายังจุดหมายปลายทางแล้ว

8) ไม่สามารถใช้อยู่ในรูปคำซ้ำได้ (Lǐ Yìmín 李憶民, 1992:727) ตัวอย่างเช่น

* 客人已經來來了幾位。

Kèrén yǐjīng lái laile jǐ wèi.

โดยปกติแล้ว lái ที่เป็นคำกริยาจะไม่ใช่ซ้ำคำ ดังนั้นประโยคข้างต้นจึงถือว่าเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์

3.2.1.2 คำกริยา lái ที่มีความหมายโดยนัย

คำกริยา lái ที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง (ปัญหา หรือ เรื่องราวต่าง ๆ เป็นต้น) เกิดขึ้นมาถึง มีการใช้ดังต่อไปนี้

1) เป็นคำกริยาหลักของประโยคไม่จำเป็นต้องมีกรรมตามหลัง แต่ต้องมีคำ le แล้ว หรือส่วนขยายอื่นตามหลังเสมอ (Lǐ Yìmín, 1992:728) ตัวอย่างเช่น

1. 問題來了。

Wèntí lái le.

(มี)ปัญหาเกิดขึ้นแล้ว

2. 事情來了。

Shìqing lái le.

(มี)เรื่องเกิดขึ้นแล้ว

3.問題來得很快。

Wèntí lái de hěn kuài.

ปัญหาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

4.農忙季節快要來了。

Nóngmáng jìjié kuài yào lái le.

ฤดูกาลทำนาใกล้จะมาถึงแล้ว

ในตัวอย่างที่ 1 - 4 คำ lái ล้วนทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลัก หมายถึง เกิดขึ้น และ มาถึง ตามลำดับ โดยในตัวอย่างที่ 1 และ 2 หลังกริยามีคำ了 (le แล้ว) ขยาย ในตัวอย่างที่ 3 มีหน่วยเสริมกริยาบอกระดับ 得很快(de hěn kuài อย่างรวดเร็ว) ขยาย และในตัวอย่างที่ 4 มีคำ了 (le แล้ว) ขยายหลังคำกริยาเช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ 1 และ 2

2) สามารถมีคำนามตามหลังได้ เมื่อแสดงถึงการเกิดขึ้นของปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ (Mèng Cóng, 1999: 233) โดยคำนามที่ตามหลังนี้จะเป็นประธานของประโยคที่สลับตำแหน่งมาอยู่ข้างหลังคำกริยาเท่านั้น (Lǐ Yímín , 1992 : 728) ในที่นี้คำนามที่พบมากที่สุดได้แก่ 問題 (wèntí ปัญหา) และ 事情 (shìqing เรื่อง เรื่องราว) (การใช้คำ lái ในลักษณะนี้มีไม่มากนัก) ตัวอย่างเช่น

1.沒想到一天就來了這麼多問題。

Méi xiǎngdào yī tiān jiù lái zhème duō wèntí.

คิดไม่ถึงว่าแค่วันเดียวก็เกิดปัญหาขึ้นมากมายอย่างนี้

2.這下兒可來事情了。

Zhè xià'ér kě lái shìqing le.

ครั้งนี้คงเกิดเรื่องขึ้นแล้ว

3. 來問題了。

Lái wèntí le.

เกิดปัญหาขึ้นแล้ว

จากตัวอย่างที่ 1 - 3 ข้างต้นจะเห็นได้ว่าในกรณีที่มีคำนามตามหลัง คำนามที่ตามหลังคำกริยา lái จะเป็น 施事名詞(Shīshì míngcí คำนามผู้กระทำ) ทำหน้าที่เป็นกรรมที่เป็นผู้กระทำของประโยค ในที่นี้คือ 問題(wèntí ปัญหา) 事情(shìqing เรื่อง) และ 問題(wèntí ปัญหา) ตามลำดับ

3) สามารถมีส่วนขยายหน้าคำกริยา lái ได้ (การใช้คำ lái ในลักษณะนี้มีไม่มากนัก) ตัวอย่างเช่น

1. 問題已經來了。

Wèntí yǐjīng lái le.

ปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว

2. 你看, 又來事兒了。

Nǐ kàn, yòu lái shìr le.

เธอดูซิ เกิดเรื่องขึ้นอีกแล้ว

3. 剛剛來事情的。

Gānggāng lái shìqing de.

เพิ่งจะเกิดเรื่องขึ้น

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าหน้าคำกริยา lái ส่วนมีส่วนขยายทั้งสิ้น ในที่นี้ได้แก่ คำวิเศษณ์ 已經(yǐjīng แล้ว)又(yòu อีก)剛剛(gānggāng เพิ่งจะ) ตามลำดับ

4) สามารถมีคำปัจจัย “了(le แล้ว) หรือ 過(guo เคย)” หลังคำกริยา lái ได้ (Mèng Cóng, 1999: 233) ตัวอย่างเช่น

1. 這下兒又來了不少事。

Zhè xiàr yòu lái le bù shǎo shì.

ครั้งนี้เกิดเรื่องขึ้นอีกไม่น้อยเลย

2. 事情來了。

Shìqing lái le.

เกิดเรื่องขึ้นแล้ว

3. 你不相信已來過這樣的事情嗎?

Nǐ bù xiāngxìn yǐ lái guo zhèyàng de shìqing ma?

คุณไม่เชื่อว่าเคยเกิดเรื่องเช่นนี้มาแล้วใช่ไหม

ในที่นี้หลังกริยา lái มีคำปัจจัย 了(le แล้ว) ขยายทั้งในตัวอย่างที่ 1 และ 2 เพื่อแสดงว่าเหตุการณ์นั้น ๆ ได้เกิดขึ้นแล้ว และในตัวอย่างที่ 3 มีคำ 過(guo เคย) ขยายเพื่อแสดงว่าเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ นั้น ๆ ได้เคยเกิดขึ้นแล้ว

3.2.2 การใช้คำกริยา qù

3.2.2.1 คำกริยา qù ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยตรง หมายถึงการกระทำอาการเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดตำแหน่งของผู้พูดหรือจุดตำแหน่งที่ผู้พูดยึดเป็นหลัก มีการใช้ดังต่อไปนี้

1) ใช้เป็นคำกริยาหลักในประโยค (Lǚ Shūxiāng, 1999:455) คำกริยา qù สามารถทำหน้าที่เป็นกรรมกริยาได้ ตัวอย่างเช่น

1. 他們去了。

Tāmen qù le.

พวกเขาไปแล้ว

2. 你要去嗎?

Nǐ yào qù ma?

เธอจะไปไหม

3. 我有空一定去的。

Wǒ yǒu kòng yīdìng qù de.

ถ้าฉันมีเวลาว่าง ต้องไปแน่ ๆ

4. 我們希望你能夠去。

Wǒmen xīwàng nǐ nénggòu qù.

พวกเราหวังว่าเธอคงไปได้นะ

จากประโยคตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำกริยา qù ทำหน้าที่เป็นกริยาหลักของประโยค เป็น
 อกรรมกริยา ในที่นี้ใช้เมื่อผู้พูดไม่ได้เจาะจงสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทาง หรือใช้เมื่อสถานที่ที่จะไป
 นั้นได้เคยกล่าวถึงมาก่อนหน้านี้แล้วหรือทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างเข้าใจตรงกันอยู่แล้วว่าเป็นสถานที่ใด ดัง
 ในตัวอย่างที่ 1 อาจเป็นไปได้ทั้งในกรณีแรกและกรณีหลังที่กล่าวมาขึ้นอยู่กับบริบทในขณะที่พูด และ
 ในตัวอย่างที่ 2 - 4 นั้นทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างก็ทราบคืออยู่แล้วว่าจุดหมายปลายทางคือสถานที่ใด จึงไม่ได้
 กล่าวถึงในที่นี้ ดังนั้นคำกริยา qù ในที่นี้จึงไม่มีกรรมมารับ

นอกจากนี้คำกริยา qù เมื่อทำหน้าที่เป็นอกรรมกริยาก็สามารถตามด้วยกรรม 準實語 (Zhǔn
 bīnyǔ) ได้เช่นเดียวกับคำกริยา lái ตัวอย่างเช่น (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในการใช้คำกริยา lái)

1. 去過一次 (趟)。

Qùguo yī cì (tàng).

ไปแล้วหนึ่งครั้ง

2. 去了三天了。

Qùle sān tiān le.

ไปได้สามวันแล้ว

3. 去了一個星期了。

Qùle yī gè xīngqī le.

ไปได้หนึ่งสัปดาห์แล้ว

จะเห็นได้ว่าหลังคำกริยา *qù* ทั้งหมดล้วนประกอบด้วยคำบอกจำนวนหรือตัวเลข ตามด้วยคำลักษณะนามทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 บอกถึงจำนวนครั้งของการไป แต่ในตัวอย่างข้อที่ 2 และ 3 จะบอกถึงระยะเวลาของการเคลื่อนที่ออกจากจุดตำแหน่งของผู้พูด ดังนั้นวลีที่อยู่หลังคำกริยาเหล่านี้จึงถือเป็นกรรมชนิด 準賓語 (Zhǔnbīnyǔ)

2) สามารถตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามทั่วไปเช่นเดียวกับคำกริยา *lái* นั่นคือ กรรมบอกสถานที่ (處所賓語 Chùsuǒ bīnyǔ) และกรรมที่เป็นผู้กระทำ (施事賓語 Shīshì bīnyǔ) (Mèng Cóng, 1999: 305 - 306)

ก. กรรมเป็นคำนามบอกสถานที่

1. 媽媽去上海了。

Māma qù Shànghǎi le.

คุณแม่ไปเซี่ยงไฮ้แล้ว

2. 明天我從成都去北京。

Míngtiān wǒ cóng Chéngdū qù Běijīng.

พรุ่งนี้ฉันจะออกจากเฉิงตูไปปักกิ่ง

3. 他明天去天津。

Tā míngtiān qù Tiānjīn.

พรุ่งนี้เขาจะไปเทียนจิน

จากประโยคตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า 上海(Shànghǎi เซี่ยงไฮ้) 北京(Běijīng ปักกิ่ง) และ 天津(Tiānjīn เทียนจิน) ล้วนเป็นคำนามบอกสถานที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคอยู่หลัง คำกริยา qù ทั้งสิ้น เนื่องจากคำกริยา qù เป็นคำกริยาบอกทิศทาง ดังนั้นกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จึงเป็นคำนามบอกสถานที่ แสดงถึงจุดหมายปลายทางหรือจุดสิ้นสุดของการเดินทาง หรือการเคลื่อนที่ของผู้กระทำ

ข. กรรมเป็น 施事名詞(Shīshì míngcí คำนามผู้กระทำ) ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ ก็ได้ ตัวอย่างเช่น

1. 去一個人。

Qù yī gè rén.

มีไปหนึ่งคน

2. 去一個檢查團。

Qù yī gè jiǎnchá tuán.

มีคณะตรวจสอบไปหนึ่งคณะ

3. 剛去了一輛車運行李。

Gāng qùle yī liàng chē yùn xínglǐ.

เพิ่งมีรถหนึ่งคันไปขนสัมภาระ

จากประโยคตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าหลังคำกริยา qù จะมีนามวลีตามหลัง ซึ่งนามวลีเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นกรรมที่ผู้กระทำกริยาทั้งสิ้น ในที่นี้คือ 一個人 (yī gè rén หนึ่งคน) 一個檢查團 (yī gè jiǎnchá tuán คณะตรวจสอบหนึ่งคณะ) และ 一輛車 (yī liàng chē รถหนึ่งคัน) ตามลำดับ

3) สามารถเป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง 兼語 (Jiānyǔ) ได้ (Mèng Cóng, 1999: 305 - 306) ตัวอย่างเช่น

1. 這個星期天我朋友請我去他家。

Zhège Xīngqītiān wǒ péngyou qǐng wǒ qù tā jiā.

วันอาทิตย์นี้เพื่อนฉันเชิญฉันไปบ้านเขา

2. 最近有很多泰國朋友去中國。

Zuì jìn yǒu hěn duō Tàiguó péngyou qù Zhōngguó.

ช่วงนี้มีเพื่อนคนไทยหลายคนไปประเทศจีน

3. 爸爸允許我去曼谷了。

Bàba yúnxǔ wǒ qù Màngǔ le.

พ่ออนุญาตให้ฉันไปกรุงเทพฯ แล้ว

จากประโยคตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำกริยา qù ล้วนทำหน้าที่เป็นกริยาหน่วยที่สองในโครงสร้าง 兼語 (Jiānyǔ) ทั้งสิ้นโดยวางหลังกรรมของกริยา 請 (qǐng เชิญ) 有 (yǒu มี) และ 允許 (yúnxǔ อนุญาต) ซึ่งได้แก่ 我 (wǒ ฉัน) 泰國朋友 (Tàiguó péngyou เพื่อนคนไทย) และ 我 (wǒ ฉัน) ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันค่านามที่เป็นกรรมของกริยาหน่วยแรกของทั้งสามประโยคนี้ก็จะทำหน้าที่เป็นประธานของคำกริยา qù ด้วย ดังนั้น qù จึงสามารถเป็นหนึ่งในส่วนประกอบของโครงสร้าง 兼語 (Jiānyǔ) ได้

4) จากการศึกษาพบว่าคำกริยา qù สามารถปรากฏในประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù) ได้ ตัวอย่างเช่น

1. 村裏去了一個禍害。

Cūn lǐ qùle yī gè huòhài.

ในหมู่บ้านมีบุคคลที่ก่อให้เกิดความหายนะ(จาก)ไปแล้วหนึ่งคน

2. 我們村裏去了一個老師，又來了一個新老師。

Wǒmen cūn lǐ qùle yī gè lǎoshī, yòu lái le yī gè xīn lǎoshī.

ในหมู่บ้านของเรามีอาจารย์(จาก)ไปแล้วหนึ่งคน และมีอาจารย์ใหม่มาอีกหนึ่งคน

จากตัวอย่างข้างต้น คำกริยา qù ส่วนเป็นส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้างประโยค 存現句 (Cúnxiàn jù) ทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 กริยา qù แสดงถึงการไม่มีอยู่หรือจากไปของ 禍害(huòhài บุคคลที่ก่อให้เกิดความหายนะ) ตัวอย่างที่ 2 กริยา qù แสดงถึงการไม่มีอยู่หรือจากไปของ 老師(lǎoshī อาจารย์)

5) จากการศึกษาพบว่า สามารถมีส่วนขยายหน้าคำกริยา qù ได้ ซึ่งส่วนขยายนั้นอาจเป็น คำวิเศษณ์ คำนามบอกเวลา หรือคำกริยาช่วยอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกับคำกริยา lái ดังนี้

ก. คำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา qù เช่น 正在 (zhèngzài กำลัง) 已經(yǐjīng แล้ว) 剛(gāng เพิ่ง) 常常(chángcháng เสมอ) 再(zài อีก) 也(yě อีก ก็) 又(yòu อีก) 就(jiù ก็) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 他已經去中國了。

Tā yǐjīng qù Zhōngguó le.

เขาไปประเทศจีนแล้ว

2. 我常常去他家。

Wǒ chángcháng qù tā jiā.

ฉันไปบ้านเขาอยู่เสมอ

3. 我昨天去看電影，我妹妹也去。

Wǒ zuótiān qù kàn diànyǐng, wǒ mèimei yě qù.

เมื่อวานนี้ฉันไปดูภาพยนตร์ น้องสาวฉันก็ไป

จากประโยคตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน้าคำกริยา 去 ล้วนมีคำวิเศษณ์ขยายทั้งสิ้น ซึ่งคำ ขยายหน้าคำกริยานั้นในที่นี้ได้แก่ คำ 已經(yǐjīng แล้ว) 常常(chángcháng เสมอ) และ 也(yě อีก ก็) ตามลำดับ

ข. คำบอกเวลา เช่น 昨天(zuótiān เมื่อวานนี้) 明天(míngtiān พรุ่งนี้) 今天(jīn tiān วันนี้) 下個月(xià gè yuè เดือนหน้า) 明年(míngnián ปีหน้า) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 爸爸今天去上海。

Bàba jīntiān 去 Shànghǎi.

วันนี้คุณพ่อไปเซี่ยงไฮ้

2. 他去年去了一次中國。

Tā qùnián 去了一次 Zhōngguó.

ปีที่แล้วเขาไปประเทศจีนหนึ่งครั้ง

3. 他今晚要去成都。

Tā jīnwǎn yào 去 Chéngdū.

เขาจะไปถึงตูคิ่นนี้

ในตัวอย่างที่ 1-3 ข้างต้น คำบอกเวลาที่วางหน้าคำกริยา 去 ได้แก่คำ 今天(jīntiān วันนี้) 去年(qùnián ปีที่แล้ว) และ 今晚(jīnwǎn คืนนี้) บอกถึงเวลาที่กระทำกริยา 去

ค. คำกริยาช่วยที่ใช้ขยายคำกริยาเสมอ ๆ เช่น 能(néng สามารถ) 會(huì เป็น ได้) 可 以(kéyǐ ได้) 要(yào ต้อง อาจจะ จะ) 想(xiǎng คิดจะ อาจจะ) 肯(kěn ขอม) 願意(yuàn yì ขอม ยินดีจะ) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 明天的晚會我可以去的。

Míngtiān de wǎnhuì wǒ kěyǐ 去 de.

งานเลี้ยงวันพรุ่งนี้ฉันสามารถไปได้

2. 我要去，可是他不讓我去。

Wǒ yào qù, kěshì tā bù ràng wǒ qù.

ฉันอยากจะไป แต่เขาไม่ให้ฉันไป

3. 我想去朋友家。

Wǒ xiǎng qù péngyou jiā.

ฉันอยากจะไปบ้านเพื่อน

ในตัวอย่างที่ 1-3 ล้วนมีคำช่วยกริยาขยายหน้าคำกริยา qù ทั้งสิ้น ซึ่งได้แก่ 可以 (kěyǐ ได้) 要 (yào ต้อง) อยากจะทำ และ 想 (xiǎng คิดจะทำ) ตามลำดับ

6) อาจมีคำปัจจัย “了 (le แล้ว) หรือ 過 (guo เคย)” หลังคำกริยา qù ได้ (Lǚ Shū xiǎng, 1999:455) ตัวอย่างเช่น

1. 去了一個文藝代表團。

Qùle yī gè wényì dàibiǎo tuán.

ตัวแทนคณะศิลปวัฒนธรรมกลุ่มหนึ่งได้เดินทางไปแล้ว

2. 我去過廣州。

Wǒ qùguo Guǎngzhōu.

ฉันเคยไปกวางเจา

3. 他去了一次香港了。

Tā qùle yī cì Xiānggǎng le.

เขาไปฮ่องกงมาหนึ่งครั้งแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าหลังคำกริยา qù จะมีคำปัจจัย 了 (le แล้ว) และ 過 (guo เคย) ขยายเพื่อเป็นการแสดงถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นหรือเคยเกิดขึ้นแล้ว

7) สามารถปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + หน่วยเสริมกริยาบอกผล ในที่มีทั้งหมด 3 โครงสร้างได้แก่ คำกริยา + 得/不了 (de/bu liǎo) คำกริยา + (得/不 de/bu) 成(chéng) และ คำกริยา + (不 bu) 得(dé) เพื่อแสดงถึงผลของกริยาว่าสามารถกระทำกริยาqù(ไป)ได้ (Mèng Cóng dēng, 1999: 306) ตัวอย่างเช่น

1. 我明天去不了南京。

Wǒ míngtiān qù bu liǎo Nánjīng.

พรุ่งนี้ฉันไปนานกิงไม่ได้แล้ว

2. 原定去西藏，結果沒去成。

Yuán dìng qù Xīzàng, jiéguǒ méi qùchéng.

เดิมกำหนดไปทิเบต แต่สุดท้ายไม่ได้ไป

3. 那個地方傳染病很厲害，現在可去不得。

Nàge dìfāng chuánrǎnbìng hěn lìhài, xiànzài kě qù bu dé.

สถานที่แห่งนั้นโรคติดต่อร้ายแรงมาก ตอนนี่คงไปไม่ได้

จากตัวอย่างข้างต้นหลังคำกริยา qù ถ้วนมีหน่วยเสริมกริยาบอกผลขยายทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 qù ตามด้วยคำ了(liǎo) โดยมี 不 (bu) เชื่อมบอกถึงผลของกริยา คือ ไปไม่ได้ (去不了 qù bu liǎo) ตัวอย่างที่ 2 หลังคำกริยา qù มีหน่วยเสริมกริยาบอกผลขยายคือ 成 (chéng) แต่เนื่องจากหน้าคำกริยา มีคำบอกปฏิเสธ 沒(méi ไม่) ขยายดังนั้นประโยคนี้จึงหมายถึง ไม่ได้ไป (沒去成 méi qùchéng) และตัวอย่างที่ 3 หลังคำกริยา มี 不得(budé) ขยาย บอกถึงผลของกริยา คือ ไปไม่ได้ (去不得 qù bu dé)

3.2.2.2 คำกริยา qù ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยนัย

คำกริยา qù ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยนัย หมายถึงทำให้หมดไป หรือทำให้หายไป ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาไทยได้หลายคำแล้วแต่บริบท เช่น เอา (ออก) ปัด (ออก) ปอก ล้าง ตัด แกะ ขจัด เป็นต้น มีการใช้ดังต่อไปนี้ (Mèng Cóng, 1999: 305)

1) สามารถตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามได้ เมื่อกรรมของกริยาเป็นคำนามจะมีความหมายว่ากรรมของกริยานั้นได้ถูกขจัดออกไป เช่น 去病 (qùbìng แกะโรค) 去火 (qùhuǒ ขจัด ความร้อน) 去油 (qùyóu เอาน้ำมันออก) 去皮 (qùpí เอาเปลือกออก) ตัวอย่างเช่น

1. 這種植物真好！聽說，它可以去病的。

Zhè zhǒng zhíwù zhēn hǎo! Tīngshuō, tā kěyǐ qù bìng de.

พืชชนิดนี้ดีจริง ได้ยินมาว่าสามารถรักษาโรคได้

2. 這個蘋果不用去皮啊！

Zhège píngguǒ bù yòng qù pí a!

แอปเปิ้ลลูกนี้ไม่ต้องปอกเปลือกนะ

3. 你幫我把這盤菜去一下油好嗎？

Nǐ bāng wǒ bǎ zhè pán cài qù yī xià yóu hǎo ma?

เธอช่วยฉันเอาน้ำมันในกับข้าวจานนี้ออกไปหน่อยได้ไหม

จะเห็นได้ว่าคำกริยา qù ในตัวอย่างประโยคข้างต้นล้วนมีความหมายถึงทำให้หมดไปหรือ ทำให้หายไปทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งที่ถูกทำให้หมดหรือหายไปก็คือ กรรมของกริยา qù นั่นเองซึ่งในที่นี้คือ 病 (bìng โรค อาการป่วย) 皮 (pí เปลือก หนัง) และ 油 (yóu น้ำมัน) ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อมีคำนามตามหลังคำ qù ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยาแล้ว หน้าคำนามอาจมีคำบอกจำนวนและคำลักษณะนามขยายได้ ตัวอย่างเช่น

1. 去一下兒泥。

Qù yī xiàr ní.

เอา(ขจัด)โคลนออก

2. 這句話去幾個字就簡潔了。

Zhè jù huà qù jǐ gè zì jiù jiǎnjié le.

ประโยคนี้นี้ตัดออกสองสามคำก็จะสั้นกะทัดรัดดี

ตัวอย่างที่ 1 กรรมของประโยคคือ 泥 (ní โคลน) วางหลังคำกริยา qù แต่จะเห็นได้ว่าหน้ากรรมมีคำบอกจำนวนขยาย คือ 一下兒 (yī xiàr วางหลังกริยาแสดงถึงกระทำกริยานั้น ๆ ในระยะเวลาอันสั้น) ตัวอย่างที่ 2 กรรมของกริยา qù คือ 字(zì คำ) หน้ากรรมมี 幾個(jǐ gè สองสามคำ) ขยาย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ใจความของประโยคชัดเจนยิ่งขึ้น

2) สามารถมีส่วนขยายหน้าคำกริยา qù ได้ ตัวอย่างเช่น

1. 喝點綠豆湯可以去火。

Hē diǎn lǜdòutāng kěyǐ qù huǒ.

ดื่มชงถั่วเขียวสักหน่อยสามารถขจัดอาการร้อนในได้

2. 我就要把塵土去掉。

Wǒ jiù yào bǎ chén tǔ qù diào.

ฉันต้องการจะเอาฝุ่นออก

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน้าคำกริยา qù ล้วนมีส่วนขยายทั้งสิ้นซึ่งได้แก่ 可以(kěyǐ สามารถ) และ 就要(jiù yào ต้องการจะ) ตามลำดับ เพียงแต่ในตัวอย่างที่ 2 มีวลี 把(bǎ) + กรรม วางหน้าคำกริยา หลังส่วนขยาย 就要(jiù yào ต้องการจะ) เพื่อเป็นการเน้นกรรมของประโยค

3) สามารถตามด้วยคำ了(le แล้ว) ได้ (Lǚ Shūxiāng, 1999:455) ตัวอย่างเช่น

1. 去了皮再吃。

Qùle pí zài chī.

ปอกเปลือกก่อนค่อยกิน

2. 可去了我一塊心病。

Kě qùle wǒ yī kuài xīnbìng.

สามารถขจัดความทุกข์ในใจของฉันได้แล้ว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าหลังคำกริยา qù จะมีคำ 了(le แล้ว)ขยายทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 เนื่องจากมีคำกริยา 2 หน่วยในประโยค คำ 了(le แล้ว)วางหลังคำกริยาหน่วยแรกคือ qù แสดงให้เห็นว่ากริยาหน่วยแรกได้เสร็จสิ้นลงแล้วจากนั้นกริยาหน่วย ที่ 2 คือ 吃(chī กิน) จึงเกิดขึ้น คือ ปอกเปลือกก่อนแล้วหลังจากนั้นจึงค่อยกิน ตัวอย่างที่ 2 คำ 了(le แล้ว)วางหลังกริยา qù แสดงถึงเหตุการณ์นั้น ๆ ได้เกิดขึ้นแล้ว คือ สามารถขจัดความทุกข์ในใจของฉันได้แล้ว

4) สามารถใช้เป็นรูปคำซ้ำได้(Lǚ Shūxiāng, 1999:455) ตัวอย่างเช่น

1. 吃點中藥去去火。

Chī diǎn Zhōngyào qùqù huǒ.

ทานยาจีนสักหน่อยแก้อาการร้อนใน

2. 你快把水果去去皮吧!

Nǐ kuài bǎ shuǐguǒ qùqù pí ba.

เธอรีบเอาผลไม้ไปปอกเปลือกสักหน่อยเถอะ

จากตัวอย่างที่ 1 และ 2 จะเห็นได้ว่าคำกริยา qù ในที่นี้ใช้เป็นรูปคำซ้ำและยังคงทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักของประโยค หมายถึง แก้ (รักษาโรค) และปอก (เปลือก) ตามลำดับ

5) สามารถปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + หน่วยเสริมกริยาบอกผลได้¹¹ ซึ่งได้แก่โครงสร้าง คำกริยา + 得/不了 (de/bu liǎo) และคำกริยา + (不 bu) 得 (dé) เพื่อแสดงถึงผลของกริยาว่าสามารถกระทำกริยา qù ได้ นอกจากนี้ยังสามารถตามหลังด้วยส่วนขยายกริยาโดยไม่ต้องมีคำ 得 (de) หรือ 不 (bu) เชื่อมได้ เช่น 去多了 (qùduōle เอาออกไป) 去少了 (qùshǎole เอาออกน้อยไป) 去掉 (qùdiào เอาทิ้ง) เป็นต้น (Mèng Cóng, 1999: 305) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. 用涼水洗碗去不了油。

Yòng liáng shuǐ xǐ wǎn qù bu liǎo yóu.

ใช้น้ำเย็นล้างชามล้างคราบมันไม่ออก

2. 這句話很關鍵，去不得。

Zhè jù huà hěn guānjiàn, qù bu dé.

ประโยคนี้เป็นหัวใจสำคัญ เอาออกไม่ได้

3. 別忘了把皮去掉啊!

Bié wàngle bǎ pí qùdiào a!

อย่าลืมเอาเปลือกออกนะ

4. 這盤菜是不是去多了油?

Zhè pán cài shì bù shì qùduōle yóu.

กับข้าวจานนี้เอาน้ำมันออกมากไปหรือเปล่า

¹¹ คำกริยา qù ที่ใช้ในความหมายโดยนัยนี้เมื่อปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + หน่วยเสริมกริยาบอกผลจะใช้เหมือนคำ qù ที่มีความหมายโดยตรง เพียงแต่จะไม่สามารถปรากฏในโครงสร้างคำกริยา + (得/不 de/bu) 成 (chéng) นอกจากนี้คำ qù ในที่นี้สามารถตามด้วยส่วนขยายเพื่อแสดงถึงผลของกริยาได้โดยไม่ต้องมี 得 (de) หรือ 不 (bu) เชื่อม เช่น 去多了 (qùduōle เอาออกไป) 去少了 (qùshǎole เอาออกน้อยไป) เป็นต้น (Mèng Cóng, 1999: 305)

ในตัวอย่างข้างต้น หลังคำกริยา qù ล้วนมีหน่วยเสริมกริยาบอกผลขยาย เพื่อแสดงถึงผลของกริยาทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 1 หมายถึง ขจัดไม่ออก 去不了 (qù bu liǎo) ตัวอย่างที่ 2 หมายถึง คัดออก (เอาออก)ไม่ได้ 去不得 (qù bu dé) ตัวอย่างที่ 3 หมายถึง เอาทิ้ง 去掉 (qùdiào) และตัวอย่างที่ 4 หมายถึง เอาออกมากไป 去多了 (qùduōle) ซึ่งในที่นี้จะเห็นได้ว่าหลังคำกริยาในตัวอย่างที่ 3 และ 4 นั้นจะตามด้วยส่วนขยายโดยตรง โดยที่ไม่มีคำ 得 (de) หรือ 不 (bu) เชื่อม

ในบทนี้ได้กล่าวถึงความหมายและการใช้ของคำ lóu และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา ในด้านความหมายของคำ lóu และ qù ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ความหมายโดยตรงคือความหมายที่แสดงถึงทิศทาง การเคลื่อนที่ของคนหรือสิ่งต่าง ๆ ในทิศทางเข้าหา หรือออกห่างจากตำแหน่งของผู้พูด ความหมายโดยนัย lóu จะหมายถึง (เรื่องราว ปัญหา เป็นต้น) เกิดขึ้น และ qù หมายถึง ทำให้หมดหรือหายไป ซึ่งความหมายจะตรงกับภาษาไทยได้หลายคำแล้วแต่ปริบท เช่น เอา(ออก) คัด(ออก) ปัด(ออก) แก้ว ปอก ขจัด เป็นต้น ในด้านการใช้นั้นได้กล่าวถึงการใช้คำ lóu ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา โดย lóu ที่มีความหมายบอกทิศทางโดยตรงสามารถปรากฏอยู่ในรูปประโยคต่าง ๆ ทั้งในรูปประโยคที่ต้องการกรรมและไม่ต้องการกรรม คำ lóu ยังสามารถปรากฏในโครงสร้าง 兼語 (Jiānyǔ) และ 存現句 (Cúnxiànjù) ได้ อาจมีส่วนขยายหน้าคำกริยาหรือมีคำปัจจัย 了 (le แล้ว) หรือ 過 (guo เคย) ขยายหลังคำกริยาได้ และอาจมีหน่วยเสริมกริยาบอกผลขยายหลังคำกริยาได้ เป็นต้น คำกริยา lóu ที่มีความหมายโดยนัยสามารถตามด้วยกรรมที่เป็นคำนามได้ ในบางครั้งอาจมี le หรือ guo ขยายได้ ในด้านการใช้คำกริยา qù โดยทั่วไปแล้วจะคล้ายกับการใช้คำกริยา lóu แต่ไม่เหมือนกันเลยทีเดียว เนื่องจากทั้งสองคำมีความหมายที่แตกต่างกัน หลายคนอาจเข้าใจว่าทั้งสองคำนี้มีความหมายตรงข้ามกัน แต่นั่นก็เป็นเพียงส่วนเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสองคำยังมีความหมายและการใช้อื่นที่แตกต่างกัน การใช้คำ qù นั้นได้แบ่งออกเป็นคำ qù ที่มีความหมายโดยตรงและคำ qù ที่มีความหมายโดยนัย คำ qù ที่มีความหมายโดยตรงนั้นมีการใช้เหมือนกับคำ lóu ที่มีความหมายโดยตรง เพียงแต่คำ qù โดยทั่วไปแล้วไม่สามารถปรากฏในโครงสร้าง 存現句 (Cúnxiànjù) ได้ และคำ qù ที่มีความหมายโดยนัยสามารถใช้ซ้ำคำได้ อีกทั้งยังสามารถตามด้วยหน่วยเสริมกริยาบอกผลได้ในขณะที่คำ lóu ที่มีความหมายโดยนัยจะไม่มีการใช้ในลักษณะนี้